

**RAPORT UCZELNIANEJ KOMISJI  
DS. DYDAKTYKI I ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ KSZTAŁCENIA  
za rok akademicki 2022-2023**

Raport został przygotowany dnia 12 czerwca 2024 r. na podstawie Raportów Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia opracowanych zgodnie z Uchwałą 53/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia, Zarządzeniem nr 20/2020 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. oraz Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 13/2019-2020 z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie. W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie istnieje Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, który jest stosowany do oceny, zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia zgodnie z obowiązującymi procedurami i instrukcjami. Zarządzanie jakością kształcenia jest istotnym elementem działalności Uniwersytetu, wydziałów i oferowanych na nich kierunków kształcenia. Jest ono zintegrowane w specjalną akademicką strukturę organizacyjną i uwzględnione w Księgach Jakości Kształcenia dostępnych na poszczególnych wydziałach. W roku akademickim 2022/2023 na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie po raz jedenasty realizowano zadania wynikające z wdrożenia Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK).

Działania mające na celu zapewnienie edukacji na najwyższym poziomie rozpoczynają się od monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia we wszystkich wydziałach i kierunkach studiów, realizowanych systematycznie w ramach WSZJK UP w Lublinie. Optymalizacja programów studiów zgodnie z potrzebami rynku pracy oraz podnoszenie poziomu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów i słuchaczy UP w Lublinie są wynikiem regularnych konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i otoczeniem społeczno-gospodarczym, co bezpośrednio zwiększa atrakcyjność studiowania.

Zgodnie z harmonogramem Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia na UP w Lublinie w roku akademickim 2022/2023, przeprowadzono działania mające na celu monitorowanie i doskonalenie jakości kształcenia w Uczelni. Ofertę edukacyjną stanowiło 58 kierunków studiów, w tym 5 nowych utworzonych w ocenianym okresie zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie: animaloterapia, bioinformatyka w biogospodarce, diagnostyka ekoprzestępczości, Global Management in Smart Agriculture, survival i animacja przyrodnicza.

Rady Programowe poszczególnych kierunków studiów dokonały przeglądu modułów oraz udoskonalenia programów kształcenia i efektów uczenia się zgodnie z aktualnymi wymaganiami prawnymi, zaleceniami interesariuszy oraz wytycznymi Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Przeprowadzono analizę warunków prowadzenia studiów na obecnie funkcjonujących i nowo tworzonych kierunkach, w tym badanie opinii otoczenia

społeczno-gospodarczego. Rady Programowe poszczególnych kierunków studiów monitorowały realizację planów, szczególną uwagę zwracając na dostosowanie formy zajęć (audytoryjnej, laboratoryjnej, terenowej) do modułów. Przeprowadzono także analizę uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin przeznaczonych na moduł oraz zweryfikowano stosowaną punktację ECTS. Sprawdzone plany studiów i wzbogacono je przedmiotami anglojęzycznymi, poszerzając ofertę dydaktyczną. Program studiów został poszerzony i zmodernizowany również na podstawie konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi oraz ankiet przeprowadzonych wśród studentów i absolwentów. Dokonano również weryfikacji poprawności organizacji praktyk studenckich, w tym doboru placówek, w których studenci odbywają praktyki.

W roku akademickim 2022/2023 dokonano dalszych usprawnień bazy dydaktycznej, które obejmowały zakup aparatury badawczej, multimediiów oraz modernizację pomieszczeń dydaktycznych, jednakże niektóre raporty komisji ds. jakości kształcenia na wydziałach jednoznacznie wskazują na stałą potrzebę dalszego unowocześniania bazy dydaktycznej w celu dostosowywania laboratoriów do aktualnych wyzwań dydaktycznych.

W celu kompleksowej oceny jakości procesu dydaktycznego na wydziałach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie stosowano różnorodne metody pozyskiwania informacji, które następnie poddawano ocenie i analizie. Do oceny pracy pracowników naukowo-dydaktycznych, dydaktycznych oraz doktorantów zaangażowanych w proces dydaktyczny użyto arkuszy hospitacji zajęć studenckich, ankiet ocen nauczycieli, protokołów zaliczeń i egzaminów, ankiet z odbytych praktyk oraz ankiet dyplomantów. Korzystano także z wielu narzędzi wspomagających, takich jak opinie pracowników wydziałów, spotkania rad programowych, wydziałowe komisje ds. jakości kształcenia oraz konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

W roku akademickim 2022/2023 nauczyciele akademicy Uniwersytetu uczestniczyli w różnych kursach oraz szkoleniach specjalistycznych podnosząc swoje kwalifikacje dydaktyczne. Wśród tych form doskonalenia można wymienić: Food Safety For Food Handlers, Vivid Learning Systems, (Washington State University), Sztuczna inteligencja (AI) w działalności badacza, Innowacyjne narzędzia edukacyjne i techniki pracy z grupą, Narzędzia prezentacyjne dla dydaktyków, Zarządzanie stresem i kontrola emocji w sytuacjach trudnych, Warsztaty zarządzania czasem, Tworzenie treści e-learningowych, Przyrodniczy MIT program dostosowania Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie do wyzwań Nauki 2.0. Ponadto, jak co roku, nauczyciele brali udział w licznych konferencjach oraz stażach naukowych lub dydaktycznych, krajowych i zagranicznych. Uczestnictwo w programie Erasmus+ dało możliwość podniesienia kwalifikacji pracowników m.in. pod względem językowym, jak również umożliwiło porównanie oraz dopasowanie treści nauczanych przedmiotów z innymi uczelniami partnerskimi. Celem wyjazdów były uczelnie zlokalizowane w takich krajach jak: Niemcy, Austria, Francja,

Belgia, Czechy, Słowacja, Słowenia, Litwa, Estonia, Hiszpania, Portugalia, Bułgaria, Grecja, Turcja, Mołdawia, Malta, Włochy.

W poszczególnych jednostkach uczelni przeprowadzono hospitage zgodnie z obowiązującymi procedurami i ustalonym harmonogramem. Raporty kierowników potwierdziły profesjonalizm i duże zaangażowanie prowadzących, którzy realizowali zajęcia odpowiednio przygotowane metodycznie i merytorycznie, z jasno określonymi celami. Stosowano projekcje multimedialne i inne pomoce dydaktyczne, a tematyka zajęć była zgodna z modułem przedmiotów. Zajęcia rozpoczynały się i kończyły zgodnie z planem. W nielicznych przypadkach zasugerowano pewne korekty w prowadzeniu zajęć. Poza tym nie wykazano uchybień w realizacji zajęć dydaktycznych, a hospitowane osoby otrzymały pozytywne oceny.

Na podstawie przeprowadzonych ankiet satysfakcji studenta dokonano również oceny pracy wszystkich nauczycieli prowadzących wykłady i ćwiczenia w roku akademickim 2022/2023. Elektroniczne ankiety, dostępne przez Wirtualny Dziekanat, były zwykle przeprowadzane przez dwa tygodnie na przełomie końca semestru i początku sesji. Wyniki ankiet wskazują, że jakość kształcenia w zakresie przedmiotów podstawowych, kierunkowych oraz uzupełniających, w tym języków obcych i wychowania fizycznego, została wysoko oceniona przez studentów. Najwyższe oceny, w zależności od wydziału, dotyczyły przygotowania nauczyciela do zajęć, terminowości, punktualności, efektywności wykorzystania czasu oraz postawy interpersonalnej i stosunku nauczyciela do studenta. Treści realizowanych modułów również otrzymały wysokie oceny.

Chociaż ogólna liczba wypełnionych ankiet była stosunkowo niska, na niektórych kierunkach zanotowano znaczący wzrost liczby opiniowanych modułów oraz liczby studentów wyrażających swoje opinie w porównaniu do ubiegłego roku akademickiego, co znacznie zwiększa obiektywność wyników. Taki rezultat osiągnięto dzięki regularnemu udostępnianiu wyników ankiet nauczycielom oraz podejmowaniu działań korygujących w odpowiedzi na oceny studentów. W celu zwiększenia liczby opinii ze strony studentów padła propozycja by wydłużyć dostępność ankiet, ponieważ dwa tygodnie na przełomie końca semestru i początku sesji związane są z przygotowaniem do zaliczeń oraz egzaminów i część studentów nie ma na to czasu.

W związku z tym, dalsze działania mające na celu zachęcanie studentów do wyrażania opinii na temat nauczycieli są kluczowe dla ciągłego podnoszenia jakości kształcenia. Na wydziałach Uniwersytetu przeprowadzono konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz interesariuszami zewnętrznymi, podczas których omawiano aktualne programy studiów, efekty uczenia się i ich zgodność z potrzebami rynku pracy. Wynikiem takich spotkań często były porozumienia dotyczące możliwości odbywania praktyk studenckich w przedsiębiorstwach interesariuszy.

Na wszystkich wydziałach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia przeanalizowały protokoły zaliczeń i egzaminów po

zakończeniu semestrów zimowego i letniego. Na wszystkich kierunkach studiów, w zdecydowanej większości modułów, uznano stopień osiągnięcia efektów uczenia się za zadowalający.

Przeanalizowano ankiety oceniające praktyki zawodowe realizowane na poszczególnych wydziałach. Zdecydowana większość studentów oceniła zgodność tematyki praktyk z programem studiów jako dobrą lub bardzo dobrą, co potwierdza ich zadowolenie z wybranych miejsc praktyk oraz ich prawidłowy przebieg. Wyniki ankiet wskazują, że praktyki zawodowe są realizowane na wysokim poziomie, przynosząc studentom satysfakcję. Wiedza i umiejętności nabyte podczas studiów umożliwiają studentom prawidłowe wykonywanie zadań w trakcie praktyk. Ponadto w wielu przypadkach studenci znajdują zatrudnienie w przedsiębiorstwach w których odbywali praktyki.

Cennym narzędziem w ocenie założonych efektów uczenia się przez Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia jest analiza jakości prac dyplomowych, wyników egzaminów dyplomowych i średniej oceny ze studiów. Jest to końcowy etap weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

W roku akademickim 2022/2023, studia na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie ukończyło 1796 absolwentów. Podobnie jak w poprzednich latach, większość dyplomantów otrzymała oceny bardzo dobre lub dobre. Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia, we współpracy z członkami rad programowych, przeprowadziły ocenę jakości prac dyplomowych, korzystając z raportów weryfikujących losowo wybrane prace. Celem tej procedury jest podniesienie jakości prac dyplomowych i zwiększenie ich zgodności z kierunkowymi efektami uczenia się. Ocena uwzględnia zarówno wartość merytoryczną prac, jak i adekwatność ocen wystawionych przez promotora i recenzenta. W podsumowaniu wydziałowe komisje stwierdziły wysoki poziom merytoryczny ocenianych prac. Zwykle prace dyplomowe spełniały wymagania stawiane projektom inżynierskim, licencjackim zagadnieniom problemowym i pracom magisterskim, ich tematy były zgodne z ich treścią, a formalna strona nie budziła zastrzeżeń. Jednak w związku z nowym charakterem prac dyplomowych kończących studia I stopnia istnieje potrzeba doskonalenia ich jakości. W celu ciągłego podnoszenia jakości wszystkich typów prac dyplomowych wskazuje się kluczowe obszary:

- 1) konieczność uwzględnienia wymogów formalnych dotyczących realizacji prac dyplomowych,
- 2) wykonywanie szczegółowych opisów użytych metod badawczych,
- 3) większa uwaga przy formułowaniu wniosków,
- 4) zwiększenie wykorzystania najnowszej literatury specjalistycznej, w tym literatury obcojęzycznej (kosztem źródeł internetowych),
- 5) staranne przygotowanie materiału graficznego oraz większa dbałość w eliminacji błędów edytorskich i formatowaniu prac,

6) opiniowanie, recenzowanie i ocenianie prac zgodnie z ich poziomem merytorycznym i redakcyjnym.

Wydziałowe Komisje ds. Jakości Kształcenia dokonały analizy ankiet wypełnionych przez dyplomantów. Z przeprowadzonej analizy wynika, że większość dyplomantów wyraża zadowolenie z wybranych przez nich kierunków studiów. Podobnie jak w poprzednim roku, najwyższe oceny otrzymały aspekty takie, jak współpraca z promotorem podczas przygotowywania pracy dyplomowej, dostęp do zasobów Biblioteki Głównej oraz kompetencje pracowników działów zajmujących się obsługą studentów takich jak, Dział Organizacji i Toku Studiów, w tym Biuro Stypendiów Studenckich, Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Biuro Mobilności Akademickiej. Dyplomanci zgłaszają, że ich oczekiwania względem wybranego kierunku studiów zostały zrealizowane na poziomie dobrym lub bardzo dobrym, a także stwierdzają, że ukończony kierunek studiów jest godny polecenia. Zdecydowana większość respondentów uznaje tematykę praktyk zawodowych za zgodną z realizowanym kierunkiem i programem studiów. Wielu absolwentów korzystało z dodatkowych możliwości oferowanych przez Uczelnię w celu rozwoju zawodowego w trakcie studiów. Respondenci uczestniczyli w różnorodnych działaniach, takich jak konferencje naukowe, staże, program Erasmus+, wolontariat, kursy zawodowe i językowe oraz aktywność badawcza w ramach studenckich kół naukowych. W ankiecie wyrazili potrzebę zwiększenia liczby zajęć praktycznych i terenowych, w zamian za zajęcia oparte na prezentacjach multimedialnych. Mimo tych uwag, ogólna ocena większości absolwentów dotycząca ukończonych przez nich kierunków pozostała na poziomie dobrym lub bardzo dobrym, co świadczy o postrzeganiu tych kierunków jako godne polecenia. W przeciwieństwie do lat poprzednich nie było już oczekiwań dotyczących zmniejszenia liczby uczestników w grupach ćwiczeniowych.

Podobnie, jak w poprzednim roku akademickim, na adresy e-mail absolwentów wszystkich wydziałów przesłano za pośrednictwem Biura Karier prośby o wypełnienie załączonej ankiety. Ilość odesłanych wypełnionych ankiet była bardzo mała, co znacznie utrudnia wykorzystanie tego narzędzia w doskonaleniu procesu dydaktycznego. Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia UP zaleca dalsze doskonalenie systemu śledzenia karier absolwentów Uczelni.

Na Uniwersytecie studenci zaangażowani są w działalność różnorodnych kół naukowych, często specjalizujących się w konkretnych obszarach tematycznych. W roku akademickim 2022/2023 członkowie tych kół brali udział w konferencjach studenckich oraz międzynarodowych sympozjach, gdzie prezentowali referaty i wyniki swoich badań naukowych. Dodatkowo, wykorzystywali swoje umiejętności w różnych konkursach, zdobywając nagrody i wyróżnienia, a także uczestniczyli w projektach podczas Festiwalu Nauki w 2023 roku.

## **Pozytywne skutki podejmowanych działań mających na celu zapewnienie wysokiej jakości kształcenia obejmują:**

- 1) pozytywne oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunkach: analityka weterynaryjna, agroleśnictwo, biokosmetologia, ogrodnictwo, zielarstwo i fitoprodukty, hipologia i jeździectwo – kierunek otrzymał certyfikat Doskonałości kształcenia w kategorii doskonały kierunek;
- 2) stałe ulepszanie programów studiów przez rady programowe wielu kierunków studiów, z uwzględnieniem analizy treści merytorycznych, ich powtarzalności, sekwencji przedmiotów w planach studiów; dostosowanie punktacji ECTS oraz formy zajęć (audytoryjna, laboratoryjna, terenowa) do istoty modułu, oparte na opiniach zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych, a w nielicznych przypadkach także na zaleceniach Polskiej Komisji Akredytacyjnej;
- 3) zadowolenie większości absolwentów z ukończonego kierunku studiów i Uczelni oraz częste przypadki znajdowania zatrudnienia w przedsiębiorstwach w których studenci odbywali praktyki;
- 4) współpracę rad programowych kierunków z otoczeniem społeczno-gospodarczym umożliwiającą dalsze doskonalenie programów studiów, ich lepszą adaptację do aktualnych wymagań rynku pracy oraz utrzymanie wysokiego poziomu kształcenia;
- 5) wysoką jakość kształcenia w ramach przedmiotów podstawowych i kierunkowych, o czym świadczy fakt, że ponad 80% ocen to oceny dobre lub bardzo dobre;
- 6) bardzo wysoko oceniane prace magisterskie oraz projekty inżynierskie i licencjackie zagadnienia problemowe;
- 7) międzynarodową wymianę studencką związaną ze studiami w języku angielskim oraz programem Erasmus+;
- 8) wysoką aktywność naukowo-badawczą studentów w ramach działalności studenckich kół naukowych;
- 9) rozwój kompetencji kadry naukowo-dydaktycznej poprzez uczestnictwo w stażach, specjalistycznych szkoleniach dydaktycznych i krótkoterminowych wyjazdach zagranicznych.

## **Wnioski i zalecenia**

Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia UP w Lublinie stwierdza poprawną i skuteczną realizację procesu kształcenia. W trosce o dalsze podnoszenie jakości kształcenia, na podstawie raportów Wydziałowych Komisji za rok akademicki 2022/2023, Komisja uprzejmie zaleca:

- 1) dalsze poszerzanie oferty programowej dla studentów uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+, celem osiągnięcia dalszego wzrostu międzynarodowego charakteru Uczelni;
- 2) kontynuację prowadzenia szerokich działań informacyjnych i motywacyjnych, mających na celu zwiększenie mobilności międzynarodowej studentów;
- 3) wprowadzenie dodatkowych zachęt dla pracowników w celu zwiększenia ich gotowości do prowadzenia zajęć oraz praktyk w języku angielskim dla studentów programu Erasmus+;
- 4) kontynuację wysiłków w celu rozszerzenia oferty studiów anglojęzycznych na Uczelni oraz podejmowanie działań związanych z rekrutacją kolejnych kandydatów na te studia;
- 5) nawiązywanie nowych kontaktów i utrzymywanie istniejących z przedstawicielami branż specjalistycznych i instytucjonalnych w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych studentów;
- 6) promowanie informacji na temat możliwości włączenia studentów w badania naukowe prowadzone przez jednostki w dyscyplinach naukowych, w ramach których realizowany jest kierunek studiów;
- 7) wydłużenie czasu dostępności ankiet oceniających nauczycieli akademickich oraz kontynuację działań mających na celu zachęcenie studentów do wypełniania ankiet;
- 8) zwiększenie atrakcyjności kierunków studiów poprzez dalsze rozwijanie współpracy z podmiotami zewnętrznymi w celu dopasowywania programu studiów i modułów do potrzeb rynku oraz polepszania bazy dydaktycznej.

Przewodniczący  
Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia  
Prof. dr hab. Paweł Glibowski

Przewodnicząca  
Zespołu ds. Zapewniania Jakości Kształcenia  
Prof. dr hab. Bożena Nowakowicz-Dębek